

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus liberiter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Szent-István-utca 3.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Katholikus szövetség.

A budapesti katolikus nagygyűlés véget ért. A katolikus körök szövetsége létrejött.

Ne rohanjunk hamarosan át ezen a kérdésem. Álljunk meg egy pillanatra. Ves-sünk számot azzal, mi ez a szövetség és miért van szükség reá.

Mert nem mindennapi esemény történt. Százhatvan katolikus kör lépett szoros szövetségbe, kapott egyöntetű szervezetet e héten Budapesten. Hatalmas szám, hatalmas erő. Egy villamos batteria ereje is valami, 160 egybekötve bámulatos minden erő nyilvánulásában, ha alkot, ha világít, vagy ha üt.

Meg van hát a maga ereje a katolikus eszmének, a katolikus körök szövetségének is. Az ország minden részében van egy-egy hely, hol nagy tömeg hívő sereg egyesült egy szent eszmében, Isten, haza, király jelszavában, mely jelszó őseinktől maradt reánk, onnan vették a katolikus körök.

Szükség van a katolikusok országos szervezetére, mert sok mindent kell újra alkotni a hármasságban.

Először is a társadalmi felfogást.

Bűnök, mik lehetetlenné tették volna régen az embert, ma gavallér-stíli számba mennek. Az elesett nőt mindenki félre dobja s a ki visszaélt a nő hisztékeny bizalmával, aki a nővel egyenlő bűnös,

gavallér hirre tap a férfi. Ostobaságokért párbajokat vívnak, ezt helyeslik, sőt ha nem teszi valaki, társadalmi száműzött lesz, s ha családjával nem törődik, ha egy bűnös szenvedélyért feldulja maga, vagy más tüzhelyét valaki, ugyan ki dobja azt ki a társaságból? A pénznek nincs szaga, az erénynek nincs meg a kellő tisztelete, a szennyet megaranyozzák s dekadens iradalom czimen rothad a muzsák berkeiben. A tekintély előtt nem akarnak meghajolni, de a hatalom előtt csusznak. Általánosabb szolgálaiasság ritkán volt, mint ma. a szabadság századában.

Újra kell alkotni a társadalmi felfogást. Világítani kell a katolikus szervezet erejének. A szavaknak vissza kell adni a régi értelmet.

A vallásos embert ultramontánnak hívják s ezt bélyegül használják, pedig érdem jelnek beillenék, a liberális szó varázsgyűrű, melyhez sem ész, sem szív nem kell, csak fitogtatás és mindentől elismerés jár érte, pedig ez a szó csak a modern fogyasztási szervezetet czégljéze. A hazafiság ma monopoliám, rendszeren olyanoknál, kik alig tudják helyesen kiejteni, vagy akik alig tettek érte valamit.

Ki vették ezt az érzést a szívből és a szájról tették. nem laktaknak, mely megfontolásra bírjon, hanem dorombnak, hogy szóljon mindig. Úgy akarnak tenni a hazával is, mint az Istennel. Unnepekkor boruljunk le neve előtt, mert ez hozzá-

tartozik a diszhez, hétköznap ne törődjunk vele, mert egyéb dolgunk van. Szabadság, egyenlőség és testvériséget hirdetnek; az evangéliumból szedték ezeket a szavakat, de sajtó és gyülekezési cenzurával, paralizis progresszívával és puskagolyóval camentálják a kivitelnél. Világítson az eszme khaoszba a keresztény morál, mely az igazság erejével szenteli meg azt ami nagy és nemes.

És szükség van az erőre ott is, ahol némely elbizakodott körökre kell ütni.

A keresztet Szent István plántálta be közénk. Oda tüzte minden intézményre, oda tüzte a négy folyó és hármasság bérce mellé czimerünkbe is. Nálunk tehát a kereszt nem csak vallási jelvény, de czimerünk egy darabja is. Aki ezt bántja, czimerünket is sérti s nem csak szóval, de ökölrel is oda kell ütni arra a szentségtörő kézre.

Nos olvasgattunk naptárakról, melyek czimképén meg volt bántva a kereszt olvastunk sok esetről, hol a magyar czimerben ki volt vágva, vagy egyébbel helyettesítve a kereszt — s a büntetés reá? Semmit sem olvastunk róla.

Ezt a keresztet ragadta meg a katolikus körök országos szövetsége. Meg ismerik Magyarországon Krisztus keresztjét, Magyarországon czimerének legbecsesebb részét?

Nem magyar az aki nem ismeri, aki nem követi Szent István apostoli jelvényét.

Ibolyaültetés.

Irtá: Romhányi Benő.

Jertek lányok jertek,
Ki a temetőbe,
Ütessünk ibolyát
Fejfája tövébe;
Fejfája tövébe,
Sírjának hantjára —
Majd fölneveli a
Kelő nap sugára.

Hogyha megszomjazik,
Harmat megütja,
Langyos szellő csókja
Álomba ringatja;
S puha, lágy takarót
Majd a holdsugára
Szó rá ezüst szálból
Hívós éjszakára.

És így felnő szépen...
Édes illatára
A temető-kertet
Össze-vissza járja;
Lehatol a sírnak
Sötét fenekére,
Reá száll a halott
Ajákára, szemére.

Megszakítja néki
Csendes, örök álmát,
Eszébe juttatja
Ott fűn hagyott párját —

Aztán még egy csókot
Lehel homlokára,
És akkor visszaszáll
Ismét sírhalmára.

Későn.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Irtá: Németh Ödön.

Az a gyávaság, melylyel a nyilatkozást halasztgattam, bosszantott, sőt később, midőn láttam, hogy helyzetem napról-napra kényelmetlenebbé válik, valósággal fölingerelt.

Szerettem volna ezt a hirt Tildával lehető legkiméletelesebb módon tudatni. Sőt azt óhajtottam volna, hogy Tilda magaviseletében irányomban valami elhidegülést vegyek észre, vagy tetteiben valamit, a mivel ezt a bennem történt változást indokolhattam volna.

Ebbeli várakozásom azonban eredménytelen maradt.

Tilda magaviseletében semmit sem találtam, a mivel lelkiismeretemet megnyugtathatam volna. Szeretetteljesebb volt irányomban, mint valaha és az a tüntető szeretet, a melyre most már nem vágytam, végleg elkeserített.

Mindennap azzal a szándékkal mentem hozzájuk, hogy nyilatkozzom. És mindennap leverten, kétségbeesve jöttem el.

Nem volt meg bennem ehhez az ösztinteség, a kellő erkölcsi bátorság s így a hazug ámitás-

sal mindig mélyebben sülyedtem a jellemtelenség ingoványába.

Tavaszi volt már. A fák bontogatták leveleiket, a budai hegyek kiszödlültek.

Sefcsikék még benn laktak a városban, de pár nap múlva már ki akartak költözni svábhgyi nyaralójukba.

Tildát alig tudtam ezer hazugsággal visszatartani, hogy szülei előtt el ne árulja titkunkat. Mindennap türelmetlenebb lett, én pedig hazudozásaimból már alig találtam menekülő utat. Éreztem, hogy a hetek óta üzött hazug ámitás jellemtelen eljárás.

Ezekben a napokban Sefcsikének kedve támadt kiráncolni Visegrádra s a legközelebbi vasárnap tervét meg is valósította.

Sefcsikéken kívül én és Barunka vettünk részt a kiránculásban.

Barunka még akkor is a házhoz járt.

Eszrevette ugyan, hogy Tilda engem szeret, de az egyszerű emberek makacs kitartásával ragaszkodott Sefcsikékhez. Tilda nagyon jól tudta, hogy nem féltem tőle s ezért bizonyos sajnálkozó gyöngédséggel viselkedett Barunkával szemben. Igyekezett értésére adni, hogy ő becsüli, de felesége nem fog lenni soha.

Elértette-e Barunka ez elburkolt nyilatkozatokat vagy sem, nem tudom.

Viselkedésében azonban nem változott meg s mikor egyizben Tilda barátnéjai körül ajánlgattott neki feleséget, Barunka szomorú lemondással azt válaszolta:

— Nem nősülök én meg soha! . . .

Ez a kereszt a keresztény eszméket jelenti, azokat az eszméket, melyekben egy ezred éven át fenn tudta magát tartani a nemzet, azokat az eszméket, melyeknek 2000 év civilizációját köszöni a világ.

Bálványokat imádtunk eddig, az új idők korcs eszméit. vissza atyáink hitéhez, őseink Istenéhez s az őz parancsolataihoz.

Alkotnia kell a katolicizmusnak, világítani az eszmék zürzavarában és erkölcsi erejével lehetővé tenni a durva támadást a hit, a kereszt ellen.

Társadalmi téren ez a katolikus körök országos szövetségének célja. Célja eléréséhez jelvénye az ősi kereszt s e jelben győzni fog.

A kath. körök és a szocializmus.

Felolvasta a kath. körök országos nagygyűlésén: Ifj. Zichy János gróf.

A mai társadalmi viszonyok közt, melyek Európaszerte aggasztók, nemcsak alakulatokra nézve, de különösen a társadalmi bajok belső tartalmánál fogva, a szocializmus különféle formái és nyilvánulásaiival szemben orvos és orvosser után sópánkodik mindenki.

A politikusok és államférfiak, szociológusok ép úgy, mint a nemzetgazdák válltelve tanulnak és tanulmányoznak, kísérleteznek és kutatnak. Keresik a gyógyszer törvények hozatalában, a társadalmi egyletek alakításában, a nyomor enyhítésében és a műveltség terjesztésében: mindent megpróbálnak, mindent megkísérlik és dacára ennek növekvő, folyvást fejlődik és erősödik a baj, forróbb lesz a láz, és csekélyebb az ellentéllő képesség.

Es mégis, t. uraim, ha e baj orvosseréről szólanak, egyben egy felfogás van a szociológusoknak, államférfiaknak, nemzetgazdáknak is politikusoknak és ez az, hogy e társadalmi bajnak — tudniillik a szocializmusnak — orvosserében magában a társadalomban van. A társadalom lehet csak az orvos és ereiben csörgedezik az a szer, mely egyedül gyógyíthat.

A társadalom szervezkedik tehát és természetesen mindenekelőtt egy szilárd, rendíthet-

len erkölcsi alapot. Ez az első lépés. De melyik lehet, tisztelt uraim az a szilárd, rendíthetlen erkölcsi alap? Az-e, mely az örök szép és jó ingatózó fogalmaira épült? Az-e, mely isteni törvényt nem ismerve a mindenható ént helyezi előtérbe? Az-e, mely a vallás tanait megvetve, a spekulációt és anyagelviséget tüzi ki végcél gyanánt? Avagy az, mely az isteni kinyilatkoztatásra és a vallás tanaira támaszkodva mindennek okául és okozata gyanánt az Istent állítja oda, az, mely az isteni tekintély varázásával és a hitben rejlő szeretet erejének óriási hatalmával, lehetőségét szerezte meg a valóban művelt ember társadalmi életének és a társadalmi rendnek?

Azt hiszem uraim, hogy nem kell nyomtatékosan kijelentem e társaságban, hogy én ezen utóbbi alapot tartom az egyedülnek, melyen a társadalom rendületlenül megállhat. És mivel a mondottakból azt látjuk, hogy csak vallási princípiumok azok, melyek elég szilárdsággal bírnak a társadalom épületének fentartására, vessünk egy pillantást a ker. felekezetre.

Míg a katolikus hit a maga dogmaszerűségével, a dogmának változhatatlanságában rejlő tekintélyével, az egyház hierarchikus szervezetéből folyó erejével és méltóságával erős kapcsolatot képez, mely egyedül képes a társadalmat azon az uton tartani, azon az ösvényen való haladásra, — hogy úgy mondjam — kényszeríteni, melyen maradnia kell, hogy megőrizhesse azt a szuverén egyensúlyt, mely neki létfeltétele; addig a protestantizmus t. uraim mely keletkezésekor sem volt más, mintegy nagy társadalmi forradalom, éppen nem alkalmas arra, hogy egy rendíthetlen alapot teremtsen magának a társadalomnak.

A kutatás elvében rejlő bizonytalanság, a dogma hiányából következő változandóságot hoztak létre, a protestáns felekezetek — hogy úgy mondjam — elvilágiasodását, erkölcsi tartalmuk megfoghatókozását, egyzóval a protestantizmus mint vallásfelekezet gyengülését. Ma a protestantizmus széles e világon (talán Angolországot kivéve) fájdalom csak az anyagi hatalomnak képezi alapját és célját ép úgy, mint keletkezésekor és ép ez okból nem, elég független és tulságosan érdekelt arra, hogy a társadalomnak erkölcsi alapját képezze. A protestantizmus tehát nem alkalmas arra, hogy a társadalmi bajok orvoslásában még csak segédkezzék is; miért? azért, mert a szabadkutatás elvével magát a tekintélyt ásta alá és utat

nyitott ezáltal a vallási anarchiának, lerombolva minden hatást, melyet az isteni tekintély a dogma által emel és emelt a gondolkodó emberi elmének.

Ebből az következik t. uraim, hogy tekintetbe véve az összes filozófiai formulákat, tekintetbe véve az athens bölcsészek életbölcsezetére épített elveket, tekintetbe véve a létező összes ker. vallásokat és erkölcsi tanokat, — egyedül alkalmas anyag egy rendíthetetlen erkölcsi alap megteremtése — csak is a katolikus hitben található fel. A feltétlen hit és a feltétlen engedelmség, az alkuvást nem ismerő tekintély, mely parancsolólag kényszeríti a dolyfős emberi elmét megalázkodásra, egy lénynek való engedelmségre, melyet nem ismerünk; hitelvek elfogadására, melyeket nem tudunk elfogadni; az erkölcsi tisztaság és a szegénység felmagasztalása: ezek azok az elvek, ezek azok, ha úgy tetszik, filozófiai teoriák, melyek gyógyítani képesek a társadalmi bajokat, melyek ha általánosok lettek volna a multban, nem keletkezhetett volna sem a szocializmus, sem az anarchizmus sem a nihilizmus.

Ez tényleg, ha figyelemmel kísérjük a történelmet, azt fogjuk tapasztalni, hogy a társadalmi rendnek, minden egyes alkalommal való megingása mindig visszavezethető egyik vagy másik hitelv tagadására. A politikai, társadalmi, sőt a kereszténység létezése óta folyó vallási forradalmak mind a tekintély elvének tagadásából keletkeztek. A nagy politikai forradalmak, az állambatalomnak isteni eredetét vették tagadásba, a legnagyobb vallási forradalom a reformáció, a szabadkutatás új elvének fellállításával az isteni tekintélyt degradálta, a társadalmi forradalmak pedig, melyek a jogrend felbontásával az individuumot állították oda, mint minden egoista érdek megtestesülését, tagadják a vallási rendben megállapított anyagi egyenlőtlenséget, mely az emberek közt kell, hogy itt a földön létezzék s melyet csak egy legfelsőbb lényben való vak hit és annak igazságosságába vetett feltétlen bizalom képes kiegyenlíteni.

Mind ezekből folyólag a kérelhetlen logika kényszerít bennünket azon tény elfogadására, hogy csak is azon világnézet képes a társadalmi rendet feltétlenül fentartani, mely legszilárdabban valja a tekintélyt elvét.

Hogy melyik azon világnézet, arra az elmondottak után könnyű rámutatni. A katolikus vallás és egyház két ezredéves multja,

— Nem szeret? — kérdezte görcsösen remegő hangon.

A gyávaság szorongatta torkomat s nem tudtam válaszolni.

— Kálmán! — sikoltotta egy kis szünet után, látva nyugtalanságomat — mondja, hogy nem igaz!

— Igazat mondtam — válaszoltam lehajtott fővel.

Csak homályosan tudom néktek elmondani, a mi ezután történt.

Tilda, mikor ismételtém előtte, hogy nem szeretem, két tenyerét arczára szoritotta s megtántorodott, mintha egyensúlyát elvesztette volna. Meg akartam fogni, de mikor megérintettem, kirántotta magát kezeim közül és görcsös zokogással ismételtém fölkiáltott:

— Nem szeret... nem szeret!...

Aztán egy pillanatra elfuladt zokogása, mereven maga elé bámult s ujbból ismételte el fojtott suttagással, mint a ki nem tud eszmélni:

— Nem szeret... .

S mintha ezzel egyidejűleg valami eszébe ötlött volna, kétségbeesett zokogásba tört ki ujra s futni kezdett a Duna felé. Még hallottam, a mint futása közben remegő zokogással fölkiáltott:

— Oh, Istenem!

A borzasztó kétségbeesés látása egészen megzavar s ebben a tehetetlen állapotban nehezen mozgó agyan az első pillanathban nem fogta föl szándékát.

Már több mint a fele utat megtette a közeli Dunához, mikor mint valami föllobbanó láng a sötétben, úgy villant át agyamon a gondolat.

A Dunába öli magát!

Es maradt a régi hü és hallgatag imádó. Az említett kiráudulás az utóbbi időben természetemmé vált tépelődő, izgatott hangulatban vettem részt. Ezt a komoly, magamba mélyedő kedélyállapotot úgy magyaráztam el, hogy a mi új otthonunknak megalapításán gondolkodom. Es Tilda elhitte.

Hiszen olyan jól tudtam őt ámitani! Reggel indultunk el hajón. Délben a vendéglőben korán megebedeltünk, aztán a várromokhoz másztunk fel a hegyre.

En Tildával mindig elől mentem, jóval az üregek előtt. kikhez Barunka csatlakozott.

Tildának cspongó jókedve volt.

A közel jövőbe vetett reményei, a ragyogó tavasi nap éltető melege s a várromok regényes szépsége egészen ittassá tették a boldogságtól.

Mikor fennállott a romokon s lenézett az alattunk iszapos vizével sárgán hőmpolygó Dunára s a közeli falvakra, kis kezeit összecapta s gyermekes örömmel ujjongott a pompás panorámának.

En alantabb áltam a százados fal tövében, komoran, mint azok a viharrognáló ősi falak.

Tilda öntudatlan boldogsága valami siró szomorúságot lopott a szívemre és sohasem éreztem olyan hitványnak magam, mint akkor. Bántott, elkeserített, hogy az a leány olyan nagyon hitt és bizott bennem.

— Jöjjön le onnan a falról, Tilda — mondtam kedvetlenül — el talál szédülni és leesik. Hátrafordult s rám mosolygott. Aztán szokott engedelmségével leugrott a falról.

Mikor len volt, közelebb hajolt hozzám s az sugta:

— Pedig nem akarok még meghalni. Sokáig akarok még élni — magáért.

Es szemében ott ragyogott a remélt jövőnek minden boldogsága.

Saját hitványságomnak tudatában lehajtott fővel, hallgatagon indultam el Tilda mellett, a lefelé vezető ösvényen. Éreztem, hogy minden további ámitás még bünnösebbé tesz.

Alig beszéltem egész uton valamit. Azon tündöttem, hogy miképen mondjam el a valót.

Tilda talán észre se vette az én hallgatósámat, mert egész uton változatlan jókedvvel csacsogott — a jövőről.

Lenn jártunk már a hegy tövében, közel a Danaparthoz, míg Sefcükék kissé hátramaradtak.

A hegy tövétől nem messze volt a hajóállomás s tudtam, hogy már aznap nem lesz több alkalom Tildával egyedül beszélni. Pedig már fojtogatott a hallgatás keserűsége.

Mikor Tilda ismét arról beszélt, hogy milyen szeretettel fog ő körülvenni engem, ha majd feleségem lesz, elszántan közbeszóltam:

— Ne beszéljen arról, édes Tilda. Nagyon bánt engem, hogy maga engem olyan nagyon szeret.

Megállott. Rám nézett azzal a szép kék szemével, a melyek olyan tiszták voltak, mint felettünk levő felhőtlen tavasi égbolt. Csodálkozás és kérdés volt tekintetében.

— Ne haragudjon, édes Tilda, rég megakartam mondani, hogy már nem szeretem, de...

Hangom a gyáva félelemtől reszketett és elakadt.

Tilda szemei között egy mély barázdá képződött s ajkain az éledő kétségbeesés vonaglott. Egy kissé előre hajlott s fűrksézve nézett arczomba.

tanainak változatlanága bizonyítja, hogy a katolikus világnézetben léteznek egyedül a társadalmi rend fenntartásához okvetlen szükséges feltételek. A társadalom szervezése tehát csakis ezen alapon történhetne véglegesen, ha elfogadjuk mi is azt, mit a szociológusok mindannyian vallanak, hogy tudniillik a társadalmi bajok ellen is társadalmilag lehet szervezkedni. Mivel azonban az egész társadalom különböző felekezetei létezése folytán ma még ezen alapon nem helyezkedhetik, menjünk mi katolikusok ezen jövő fejleményei elébe és addig is mi szervezkedjünk társadalmilag.

És most értem csak előadásom tulajdonképeni tárgyához, annak megvilágításához, hogy miként kell, hogy a katolikusok különösen a szocializmus ellen társadalmi alapon szervezkedjenek.

Az egyház hatásköre és ennek következtében befolyása az állam törvényei által korlátozva van, az egyház befolyása kiváltképpen csak is a lelkiekre hat és csak közvetve az anyagiakra. Kell tehát keresni módot és eszközt, melyek által és melyeknek révén az egyház erkölcsi befolyása egyrészt állandósítható a társadalomban élő emberekre, másrészt közvetlenebbül hathat rájuk.

Ilyen módot és ilyen eszközöket nekünk a törvények által biztosított egyesülési jog gyakorlása nyújt. A katolikus elemek, felfogások és elvek tömörülése több működésre alkalmas és képes egyesületben, ez az a mód, a mely által a katolikus vallás hatását és befolyását a társadalomra — hogy úgy mondjam — kiszűroztathatjuk. Ezek a társaságok azon erkölcsi kincstárak és társadalmi védbányák, melyek minél gazdagabbak és minél erősebbek, annál hatalmasabb és rendíthetlenebb biztosítékai a társadalomnak.

De miként lehetnek ezen egyesületek a szó szoros értelmében erők és tartalmasak? Akkor, ha tényleg csak is így erkölcsi célt akarnak szolgálni, ha más elérni nem szándékoznak, mint azt, hogy a társadalomnak csinálnak szolgálatot az által, hogy erkölcsi befolyást gyakorolnak rá. Kell, hogy a katolikus körök és egyesületek mentek legyenek, tehát minden politikai irányzat érvényesítését célzó tevékenységtől, ők semminemű anyagi célt nem tűzhetnek ki, mint saját anyagi fejlődésük biztosítását, de gyvuttal ha így szervezzék és vezetve vannak, jog címet bírnak arra nézve, hogy körükbe egyesítsék mindazokat, kiket a

katolikus egyház magába foglal, világiakat és egyháziakat egyaránt, rang, osztály és műveltségre való tekintet nélkül.

Ha ilyenek a katolikus társadalmi körök, akkor nem képzelték állami hatalmat, mely megtilthatná bármely eltagadható indokolással azt, hogy polgárai, alkalmazottjai, hivatalnokai ily egyesületekbe lépjenek, nem képzelték állami hatalmat, mely az ily társadalmi köröket ő pártolólóg és védőleg nem istápolná — hacsak nem akarja megfosztani a társadalmat azon nyugalmas tűzhelyektől, a hol a létért való küzdelemben elfáradt ember feltalálja a patriarchalis érzést, hol vigaszt, nyugalmat és boldogságot lelhet a hitélet önzetlen ápolásában.

Már most azon kérdés merül fel előttünk, hogy miként hathatnak a katolikus egyetek ellenszerek gyanánt a szocializmusnak nevezett társadalmi betegség ellen? A szocializmus éltető eleme az atheizmus és a társadalmi rend felbontására irányuló törekvés, mely a tekintélytagadásban kulminál, mert hisz felvilágosodott gondolkodás, felbontotta a társadalmat, megszüntette az osztályokat, felozlatta a czeheket és felállította a szabad verseny elvét, egyszóval a világ futóhomokká való átváltoztatásának oka nem más, mint a tekintély elenyészése. Ezzel szemben a katolikus egyetek czejja pedig a hitélet ápolása és a vallási fegyelemnek, — mely minden egyéb más fegyelemnek és tekintélynek alapját képezi, — fenntartása és erősítése. Világos tehát, hogy ezen intézmény már alapelveiben ellenlábasa a szocializmusnak.

A szocializmus tanai továbbá csakis a tömegben és a tömeg által hathatnak, a katolikus körök hivatása viszont a nép zömét magukba foglalni és ezáltal elvonni őket minden idegen behatástól. Ott támadja meg tehát a bajt, a hol keletkezik a népből, még pedig a nép szívében és elméjében, ezektől elvéve a fogékonyágot mindazoknak elhívésére, mint lelketlen izgatók tanok gyanánt szórnak közjűk. A szocialista izgatások ellen még az nap megkapja a nép fia az ellenszert, a mikor munkája végeztével este elmegy abba a körbe, hol jó társaságot és jó köröveket talál, hol nyomban felvilágosítják őt arról, hogy a mit hallott s ami talán elfogultta tette őt, nem más, mint konkoly, hogy a csillag ígéretek nem egyebek elérhetetlen utópiáknál. De nemcsak a szegény munkásra, ki e körökben józanságot és takarékosságot tanul — hatnak jótékonyan a katolikus körök, a munkaadó maga, ki keresztény

marad gondolkozásában, igényeiben felfogásában, nem fő odaállani azon töképezések közé, kik a munkában csakis aranyaik lelketlen forgatóját, tőkájük kamatoztatóját látják. A munkaadó és munkás egy társadalmi körben, egy eszme által összefűzve, nem bir-e ezen jelenség a szociális problémák megoldásának legalább is látszatával?

A katolikus egyesületek tehát, ha csak némileg megközelítenék azon célt, melynek eléréseért léteznek, társadalmilag oly eredményes munkásságot fejtethetnek ki, mint aminőt semminemű más intézmény kifejtene nem képes. Az ideális keresztény katolikus szellemnek minden egyes tagjában való felébredése és ápolása a keresztény tanok és elvek gyakorlati érvényesítése, a felebaráti szeretet ápolása, eszköze annak hogy a katolikus egyetek tagjai minél többen és minél többször gyakorolják szorosán vett vallási köteleseégeiket, közvetett azon való közreműködése, hogy tagjai keresztény erkölcsös családi életet éljenek, gyermekeiket is úgy neveljék, hogy teljesítsék polgári köteleseégeiket úgy, amint azt a vallási felfogás előírja, mindez a legteljesebb, a legkötelesebb erkölcsi garanciát nyújtja nekünk arra nézve, hogy a katolikus egyetek erkölcsi befolyása egy megromlott társadalmat javítani, beteg társadalmi életet gyógyítani, a családi és polgári erkölcsöket javítani és minden társadalmi bajnak elejét venni feltétlenül képes.

(Vége következik.)

UJDONSÁGOK.

— Személyi hir. Dr. Steiner Fülöp megyés püspök ma délelőtt teési birtokára utazott. A hol szeptember 20-áig marad.

A papi lelkigyakorlat e hó 26-án reggel P. Tomcsányi Lajos befejező s beszédével véget ért, mely után dr. Steiner Fülöp megyés püspök hálaadó istentiszteletet celebrált. Szent mise alatt a lelkigyakorlatokban résztvevő papok közösen megáldoztak, a mise bevégeztével pedig a püspök záróbeszédet intézett hozzájuk. 10 órákor szt. István ereklyéjénél gyűltek össze, hol a szokásos szertartások szerint ájtatosságot végeztek. Végül Belezay István velenzei

Azonnal nagy csoportosulás támadt körülötte. Nem láthatam többet Tildát, egészen elfődtek előlem. Csak azt láttam, hogy ott sürgött-forgott körülötte mindenki; mindenki izgatottan segédkezett életrekelésén, mindenki jajveszékelt és kiabált, egyedül én áltam ott az oszlophoz dölve némán, tehetetlenül.

Aztán elmentek . . . Magam maradtam . . .

Nem törődött velem senki: nem kérdezte meg tőlem, senki, hogy mi a bajom. Ott álltam abban a tehetetlen zsidobadságban s nem volt körülöttem senki, nem egyetlen résztvevő sem. Pár lépésnyire tőlem szuszogott a Duna piszkos, zavaros vizével.

A hullámok csapkodták a partot s a képzetemben láttam a Duna imbolygó felületén kiemelkedni a vízből az én szegény, aranyhajú Tildámnak arcát s láttam kiemelkedni imára kulcsolt két kezét . . .

A hullámok csapkodták a partot s a Duna mélyén eltűnt a kép, de csak azért, hogy pár pillanat múlva újra feltűnjön és kísértsen.

És én mindannyiszor ismételttem magamban, mintha minden más szót elleledtem volna: — Oh, Istenem! . . .

Egyszer aztán megmozdultam. Lassan szédelegve jártam, mint az ittas ember; a fejem kábult és nehéz volt.

Odamentem a kavicsos élesen kiváló nedves, sötét folthoz.

Ott álltam egy ideig, lehajtott fővel, bámulva a nedves kavicsot.

Agyamban fáradtan vergődött az ébresztő öntudat s mintha nem hittem volna szememnek, lehajoltam s tenyeremet rányomtam a kavicsra. Nedves volt.

Nem volt az emberi hang, a mit e pillanatban hallattam, a rémület eltorzította.

— Tilda! . . . Tilda! — kiáltottam a szabadó leányra s utána futotam.

Későn értem oda. Beleugrott!

Még láttam, a mint felbomlott szép szöke haja eltűnt az iszapos vízben.

Minő rettenetes erő nyírgözte le e pillanatban a rémületől elzsibbadt idegzetemet, ezt sohasem fogom megérteni.

Mintha agyamban minden képzet megmerevült volna e borzasztó látványra, megálltam a parton, szememet arra a mozgó hullámsirra szegezve, mely Tildát elnyelte.

Tehtetlenül, eszelős rémülettel álltam ott, a nélkül, hogy a mentés gondolata agyamba világolt volna. Csak azt éreztem, hogy a szívem, az a szív, a melynek érzelmét pár pillanat előtt még megtagadtam, mintha vasmarokkal szoritották volna, úgy fáj.

Mint a deliriumban levő, önkénytelenül ismételttem Tilda utolsó szavait:

Oh, Istenem! . . .

És míg én ott áltam mozdulatlanul a parton, hátam megett kétségbeesett sikongás keletkezett.

Aztán valaki mellettem a Dunába vetette magát.

Mintha a vízhez hasonló sűrű közzébe tűmörült volna körülöttem a levegő, olyan nagy nyomással feküdt a mellemem. Mindent olyan homályosan láttam és az ez után következő eseményekről is csak másnap tudtam számot adni.

A ki beugrott mellettem, az Barunka volt. A víz befogadta mélyeségei ölébe őt is az ugrás pillanatában s csak kalapja uszott a vízen.

Pár pillanat múlva azonban a fölszínen volt.

Akkor vetette fel a víz Tildát is pár lépésnyire tőle.

Csak a szemöldökéig emelkedett ki a vízből s a haja az a szép szöke haj kusznán, nedvesen tapadt a halántékára.

Egy pillanattal így ragadta magával az ár. Akkor kiemelkedett két keze is a víz mélyéből s összecsapta két tenyerét a feje fölött, mintha imára emelné kezét az ég felé.

És én mindezt láttam s néztem meredten, elszorult lélekzettel, tehetetlenül.

Meredt tagjaimat zsidobongás lepte el, agyam szédült, térdeim megcsuklottak. Hogy el ne essek, odátámaszkodtam önkénytelenül a Dunapart hátam megett levő tilalomfájához.

Ajkaimat összeszorította a görcs, nem bírtam hangot se adni s csak úgy magamban ismételttem remegő mellet:

— Oh Istenem!

Öntudatom mind jobban elhagyott.

Valami ájulásszerű merevségben láttam Barunkát, a mint Tildával karján kuszott.

Ott volt már akkor az apja, meg az anyja is. Idegenek is jöttek közjűk, hangosan beszéltek és sopánkodtak. Sefesikné meg kétségbeesetten sikongott. Felém is kiáltott valamit, Sefesik is gesztikulált valamit a kezével, de ezt sem, semmit sem értettem.

Rémületes látvány volt, mikor Barunka Tildával kilépett a vízből.

Világosszürke tavaszi ruhája vizesen megcsütétül csak úgy csurgott róla a víz. Szemei le voltak zárva, az arca mozdulatlan volt és halavány. Nagy szöke haja nedvesen csapódott a poros, kavicsos földre s karjai élettelenül lefógtak.

Lefektették a kavicsos partra.

plebános vezetése alatt tisztelegtek a püspöknél és P. Tomcsányi Lajosnál, a lelkigyakorlat vezetőjénél.

— József főherceg udvarából. József főherceg, mint értesülünk, eddigi titkárát *Unterauer József* tartalékos huszárfőhadnagyot, udvari tanácsosává nevezte ki.

— A jégkárosultaknak. Báró *Hornig Károly* veszprémi püspök — mint értesülünk — 1000 forintot, a veszprémi székeskáptalan pedig 500 forintot adott a veszprémi jégkárosultaknak.

— A katonai csapat-kórház átadása. A külső budai uton épült új katonai csapat-kórház folyó hó 26-án és 27-én hivatalosan átadott a katonai hatóságoknak. Az átadási aktusnál a várost *Havranek József* polgármester, *Winkler Vilmos* főmérnök, dr. *Bierbauer Viktor* főorvos és *Keresztes Ignác* városi tautácsos képviselték. Szeptember elsőjén már elfoglalják a kórházat, melyért a katonai kincstár a városnak 4834 forint évi bért fizet.

— Erdőégés. *Csala* pusztán a *Kégl György* tulajdonát képező fiatal ákáczerdő e hó 23-án délután ismeretlen okból kigyuladt és mintegy 100 hold területen leégett. Az erdőör azonnal értesítette a pákozdi tüzoltóságot, mire azok két fecskendővel megfelelő számban kivonultak, de az ákácást már minden igyekezetük mellett sem sikerült megmenteniök. csupán a tűz elszigetelésére szorítkozhattak. A kár tetemes.

— Tűz a lovassági kaszárnyában. Rövid idő óta már harmadszor támadt tűz a vármegye által nagy költséggel épített „József-főherceg” kaszárnyában s bár a tűz keletkezésének okát mint az előző esetekben, úgy most sem lehetett kideríteni, mindazonáltal szinte bizonyosra vehető, hogy gonosz kezek munkája az. Persze lovas-katona uraimék jobban szeretik a falusi életet, azért minden tőlük telhetőt elkövetnek, csak hogy a gyűlölt kaszárnyából kihelyeztesenek. F. hó 25-én este 11 óra után egy uhlánus lélekszakadva rohant a központi tüzőrségre jelenteni, hogy a kaszárnya egyik épülete kigyuladt. A városi tüzoltók még mind ébren

voltak, így azonnal felszerelhetők a gyorsan föllármázott önkényes tüzoltókkal együtt legelőször érkeztek meg a veszedelemhez és nyomban az oltáshoz fogtak. A 12. uhlánuszrezd 5. százada által használt 18 számú istálló középső részén levő szénapalást teteje égett, a hol a század öt napra való széna és szalma készlete volt elhelyezve. Szerencsés körülmény volt s a védekezést erősen megkönnyítette, hogy a padlás tetőzete a két oldalt hozzá épített istálló födelétől tűzfalal van elválasztva. Csakhamar megérkezett a mentelepi tüzoltóság is *Horváth Jenő* főhadnagy vezetése alatt majd nyomban utánuk a vasúti tüzoltóság. élén *Gödl Károly* főmérnökkel. Az oltási munkálatokat *Simon Sándor* alparancsnok vezette nagy buzgósággal s 1/2 2 órakor már sikerült a tüzet teljesen eloltani. Nagy segítségükre volt ebben a közönség — illő távolban maradása, mivel a katonák senkit sem erőszakoltak az udvarba s így a kíváncsiak csak távolról gyönyörködhetek az érdekes tüzijátékban. Az épületben esett kár körülbelül 1000 frt, melyet az „Adria” bizt. társaság fog megtéríteni; az elégett takarmány mintegy 100 frt értékű lehetett, de az nem volt biztosítva.

— Asszonyozkötető tábornok. *Huberth Andor*, nyugalmazott honvédtábornokról van szó, ugyanarról a *Huberthról*, akit három év előtt *Fejérváry* báró honvédelmi miniszter nyugalomba küldött, mert *sáčekfejérvári* honvéd-dandárparancsnok korában az itteni honvédtisztek az ő elnöklése alatt tartott tiszti gyűlésen egyhangulag úgy ítélték a *Szemecze Emil* honvéd-főhadnagy ismeretes ügyében, hogy *Szemecze* felségértés miatt történt elítélése dacára megtarthatja tiszti rangját. *Hubert* azóta eszöndesen élt *Nagyszombatban* és csak most kezdti ismét foglalkoztatni a közvéleményt. Ugy áll ugyanis a dolog, hogy egy *S. Alajos* nevű nagyszombati lakostól feljelentés érkezett ma a bécsi rendőrséghez, amelyben az a vád emeltek nagyszombati *Huberth Andor* nyugalmazott honvédtábornok ellen, hogy az megszöktette a

feljelentő nejét, *Neufeld Mária*t. A botrányos esetnek ezek az előzményei: *Hubert* tábornok azelőtt *Nagy-Bitsén* nyaralt és sűrűn átrándult *Rajecz-Teplicz* fürdőre, a hol beteges neje időzött. Ott ismerkedett meg *Neufeld Mária*val. Az asszony megtetszett a már 58 éves generálisnak, a ki csakhamar üldözni kezdte. Az asszony eleinte megbotránkosással visszautasította a tábornok közeledését, utóbb aztán saját anyja a tábornok pártját fogta s a fiatal asszony csakhamar engedett... Engedett sőt arra is rábírta a férjét, a ki utazó úgynök lévén, leg-többnyire távol volt családjától, hogy Bécsből *Nagyszombatba* tegye át a család lakhelyét, tehát oda, a hol *Huberth* tábornok rendes lakása volt. A férj engedett. Nem sokkal utóbb *Huberth* tábornok neje meghalt és mikor egy pár héttel rá a férj, hosszabb utazásról hazatért, — üresen találta a lakását. Neje Bécsből levelet írt neki, a melyben arról értesít, hogy megszökött *Huberth* tábornokkal. Bevallott ebben a levélben a férjének mindent, sőt azt is kijelentette benne, hogy *Huberth* tábornokot többé el nem hagyja. A szőkevény párnak azóta nyoma vesztett s most a megcsalt férj *Friskhauser* ügyvéd által megtette a lépéseket a bécsi rendőrségnél a pár körözése iránt. A rendőrség a körözést elreudelte, annál is inkább, mert ez a tett az osztrák törvény szerint is büntetendő, még akkor is, ha a hitlen asszony kijelenti, hogy a szöktetésbe beleegyezett. Értéhető kíváncsisággal várják most a Lajtán innen is, túl is a további fejlődeményeket. Ha a leirt eset megfelel a tényeknek, méltán elvárható, hogy *Fejérváry* miniszter is megtárlja a kellő eszközöket azon nöcsábító generális megbüntetésére, a kit három év előtt politikai okokból nyugdíjba küldött.

— Piacrendezés. *Reé István* főkapitány ma szemlét tartott a buzapiacson összpontosított zöldségárús asszonyok fölött s ugyanezen alkalommal körültekintett a nemes lábbelikészítő céh sátortelepén is. A hivatalos szemle eredménye az, hogy az iparosok a most oda-

Egy pár nehéz sóhaj szállt föl a mellemről s ettől némileg magamhoz tértem. De reszketett minden tagom s gyöngye voltam.

Odaültem a nedves földhöz közel egy kórháskra.

Lassan, bizsergve indult meg bennem az életfolyamat.

Szívem izgatottan vert s a felszabadult vér, mint valami megvadult áradat, mely elszakította a zsílipet, úgy rohant végig ereimben.

Tenyereembe hajtottam a fejemet s leszoritottam két halántékomat: féltem, hogy gyöngék az üterek falai, medrében tartani az örjögő véráramot. Így fájt az agyam s valami ismeretlen érzés szorongatta a torkomat.

Néha megborzongtam, mintha láz gyötörne s fájdalmasan nyöszörögtem, mintha nehéz állomban vívódna a lelkem.

Olyan szerencsétlen, olyan nyomorult voltam kétségbeesett fájdalomamban.

Mennyi ideig ültem ott a körakáson, nem tudom.

Alkonyodott már.

A hátam megett vezető uton parasztlak mentek nagy csoportban, hangos beszéd közt vidáman, nevetgélve.

Észrevettek s egy asszony kivált közülük. Jobb érzetében megszánt s odajött hozzám.

— Talán valami baja van? — kérdezte tőlem résztvevőleg.

Ránéztem lázás szememmel, aztán csak a kezemmel intettem, hogy nincs semmi bajom. Mikor társaimhoz visszatért kacagva fogadták s hallottam, azt mondta:

— Valami részeg ember!

Félkeltem.

Tagjaimat alig bírtam kiegyenesíteni, a hosszú ülésben megmeredtek, elszibadtak.

A nap már lebukott a hegyek mögé. Az égboltozaton valami sárgás köd terjengett, vagy talán csak én láttam így megszinesedve a levegőt.

Az esti légáramlat fagyos hidegséggel járta át minden tagomat s dideregve botorkáltam a közeli hajóállomás felé.

Még elég korán érkeztem, hogy átvigyenek *Nagy-Marosra*, honnan vasuton a fővárosba jöttem.

Egész uton fáradt agygyal bámultam magam elé.

Nem bírtam elüzni azt a borongó ködöt agyáról, mely gondolkozási képességemet elhomályosította s nem tudtam számot adni arról a veszteségérzetéről, mely elképzelhetetlen súlylyal nehezedett a lelkemre.

Az éjszakát izgatott álom gyöttrése közt töltöttem.

Másnap mintha világosság derengett volna agyamban, lassankint homályos körvonalakban elibém rajzolódottak az elmúlt nap eseményei.

Mi történt velem? ... Meghalt?

Ezek a kérdések torlódtak azonnal elmembe. Aztán fölkészültem, hogy elmegyek *Sefcsikékhez*. Valami szükségérzet hajtott hozzájuk.

Mikor azonban az utcán botorkáltam, félelem vett erőt rajtam és visszafordultam.

Nem volt bátorságom megtudni a valót. Este azonban, mikor sötétség ereszkedett az utcákra, újra elindultam.

Az utcájukba érve, félve tekintettem a házuk felé.

A fekete draperiákat kerestem a kapun. Nem volt rajta s ez némileg megnyugtató.

Elmerészkedtem egész a házukig, de csak az utca ellenkező oldaláról mertem föltekinteni az ablakokra.

A függönyök le voltak eresztve, de átütött rajtuk a belső világosság. Néha otromba árnyalakok vetődtek a fehér vászon-függönyre.

Szerettem volna bemenni s legalább a ház-mestertől megkérdezni, hogy van *Tilda*?

De nem mertem megtenni. Sőt ha valaki kijött a házból, hirtelen elosontam, mint valami bujkáló tolvaj.

Később azonban újra visszatértem s olyan buta merevséggel bámultam az ablakokat, mint a hipnotizált.

Már a kaput is bezárták, mikor el tudtam jönni az ablakok alól.

Ezen az éjszakán alig aludtam.

A sok, nehéz, fájó gondolat ébren tartott s mig ott vergődtem a párnákon, néha úgy tűnt fel, mintha a küzelemben a sötétben elfojtottan zokogna valaki.

— Oh Istenem!

Tudtam, hogy hallucináció az egész s mégis majdnem megdermedve a rémülettel gyújtottam meg a gyertyát s a takarót a fülemre huztam.

Igy virrasztottam át az éj legnagyobb részét.

A következő napok hasonlóképp teltek el. Naponta többször is elhatároztam, hogy elmegyek *Sefcsikékhez*, de nem volt bátorságom hozzá. Féltém attól a megszomorított családtól még bocsánatot is kéni. Izgatottságom pedig mindig nagyobbodott, sőt a hallucinációk is gyakoribbabbak lettek.

(Vége következik.)

telepített kofákkal helyet cserélnek, vagyis a piac felő részét a következő hetivásár alkalmával már zöldségek foglalják el. A cserével mind a két fél teljesen meg lehet elégedve, mert a csizmadiai, cipészek, kalaposok stb. a közelebbi őszi hetivásárk alkalmával ott nagyobb számban és kényelmesebben elhelyezkedhetnek, a zöldségek pedig így a belső piachoz közelebb lesznek azonkívül kevesebb porban lesz részük, a mi a vásárló közönségre is előny.

Közzgyűlés a városnál. Székesfejérvár sz. kir. város törvényhatósága f. hó 29-én rendes közzgyűlést tartja, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket: Közigazgatási bizottságba két tag választása. Dr. Kerekes Lajos I. aljegyző pályázati kérvénye az árvászéki ülnöki állásra. Lipsey Lajos II-od aljegyző pályázati kérvénye az I. aljegyzői állásra. Knittelhoffer Károly he. yebeli lakos pályázati kérvénye a II-od aljegyzői állásra. Közzgyűlés határozata a belvárosi rom. kath. plebánia betöltése tárgyában. Szeiwald András közig. kiadó pályázati kérvénye a közzgyámi állásra. Békefi István közig. iktató pályázati kérvénye a közig. kiadói állásra. Krammer Győző rendőrségi iktató-kiadó pályázati kérvénye a közig. iktatói állásra. Kátits Gyula rendőrségi díjok pályázati kérvénye a rendőrségi iktató-kiadói állásra. Benkő József irnok pályázati kérvénye a közig. kiadói, iktatói és rendőrségi iktató-kiadói állásokra. Városi tanács előterjesztése a kocsoloy-egylet terhére pótlólag előirt 22 frt 50 kr. esatorna-boltozási költség elengedése iránt. Báró Fiáth Pál főispánu betérjeszti a folyó év I. feléről tartott számonkérő-széki ülés jökönyvét. Richter József városi biz. tag indítványa a kóbor cigányok ellen teendő hatóságú intézkedések tárgyában. Vallás- és közoktatásügyi miniszter 49453/98. sz. leirata, melyben jóváhagyja a város közönsége által létesített két — egyenként 5.000 frtos — ezredéves alapítvány alapító levélét. Városi tanács előterjesztése a János-futási tanya-gazdaság volt bérlojétel átvenőd építkezések tárgyában. M. kir. belügyminiszter 79073.—98. V. c. sz. alatt megerősíti a folyó év I. feléről tartott közzgy. határozattal módosított tüzendészeti szabályrendeletet. Jégkár-bizottság előterjesztése a Susánzski-féle kavics-rét megvétele tárgyában. Városi tanács előterjesztése a színházi páholyjok után a városnak visszafizetett összegek beutalványozása tárgyában. Tanácsai előterjesztés Arad város közönségének az 1843/49. honvédek érdemeinek közzgy. jkvben megörökítését kéro körlevele tárgyában. Pauer István városi állatorvos állategészségügyi jelentése a folyó év második negyedéről. Közzgyűlés folyó évi 240/13813. sz. határozata a Susánzski-féle kavics-rét megvétele ügyében. Tanácsai előterjesztés a templomháti és határi bányák bérbeadása, az épület és burkolat-kö termelési árának megállapítása tárgyában. Temetőrendező bizottság előterjesztése az alsóvárosi új temető nevének megállapítása tárgyában. Tanácsai előterjesztés a szedreskerti temető kibővítése tárgyában. Kiadó-hivatal jelentése a szedreskerti temető kibővítésére szükséges területek megvételét tárgyalásra kitéző közzgy. határozat meghirdetéséről. Tanácsai előterjesztés a Sas-utca alagsatornázási munkái tárgyában. Tanácsai előterjesztés a fővényi tanyagazdaság területén bérlo által emelt építkezések tárgyában. Tanácsai előterjesztés Lederer Jakab belvárosi laktanyai kázin-bérlo bérlelési állításai kérelme tárgyában. Tanácsai előterjesztés a városi kórház kertjéből 750 négyzetöölnek óvoda céljára megvételéről. Tanácsai előterjesztés a határi bánya művelése tárgyában. Tanácsai előterjesztés a központi hitelszövetkezet egy üzletrészének jegyzése iránt. Tanácsai előterjesztés a mezög. gyakorló iskola számára telek bérleése tárgyában. Tanácsai előterjesztés az Orsonits István-féle alapítvány rendezése tárgyában. Szalay József városi napidijas pályázati kérvénye a közzgyámi, közig. kiadói, iktatói, rendőrségi iktató-kiadói állásokra. Rendőrfőkapitány jelentése a tüzendészeti szabályrendelet végrehajtása céljából tartott hely-

szini vizsgálatok s az ez alkalommal ezen szabályrendelet ellen tapasztalt kihágások megfenyítésére teendő intézkedésekről.

Tűzek. Folyó hó 23-án a Tűz közseghhez tartozó Világosmajorban Fischer Mór bérlo szériskertjében tűz támadt, mely nagy mennyiségű szálmás gabonát a cséplögéppel együtt elhamvasztott. A környékbeli tűzoltók a nagy vízhiány mellett csak nagy fáradsággal voltak képesek a tüzet lokalizálni. A kár meghaladja a 10000 forintot, mely azonban nagyrészen megtérül a biztosítás által. A tüzet valószínűleg vigyázatlanság okozta. — Abán e hó 22-én Fábán István odaváló gazda udvarán egy szálmakazal ismeretlen okból kigyulladt Szerencsére szélcsöndes idő volt s így a gyorsan összefutott lakosságnak sikerült idejében eloltani a tüzet, mely a sűrűn egymás mellé rakott kazalok és a közel álló házak miatt könnyen végzetes szerencsétlenségnek lehetett volna okozója. Folyó hó 23-án a zámoslyi uradalom területén a száraz-avar meggyulladt és mintegy fél holdnyi területen elégett. A zsebkidásu prairie-égest a benszülöttek gyorsan eloltották. A kár haszonba ment, a mennyiben a hamu nem megvetendő trágya.

Belügyminiszter és a medvék. A medvék bizonyosan hálásak lesznek Magyarországnak belügyminisztere iránt, a ki védelmébe vette a szegény medvéket. Azokat tudniillik, a melyek kopott bundájukban költetlen tánczot járnak a falu gyermekeinek örömeire. Vége lesz most már ennek, mert a belügyminiszter rendeletet adott ki, melyben meghagyja, hogy a medvétánczoltókat már a határról vissza kell utasítani. Ha pedig már a határon bejöttek s az országban kóborolnának, ellenük az 1879. évi XL. törvényezik 66., illetve 121. §-a alapján kihágási eljárás tehető folyamatra s elmarasztaltatás esetén büntetést kiállás után hazautasítandók. A medvék pedig az esetben, ha tulajdonosaik a kihágásban vétkeseknek találtnak, az 1879. évi XL. t.-cz. 23. §-a alapján az 1878. évi V. t.-cz. 61. §-a értelmében ítéletileg, különben pedig közbiztonsági szempontból közigazgatásilag elköszandók és elpusztítandók, börüik pedig, esetleg az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ában megjelölt czélna értékesítendő. Lehet gondolni, milyen vegyes érzelmeikkel fogadnak a medvék ezt a rendeletet, ha — olvasni tudnának. De jobb is, hogy nem tudnak, mert bár a miniszter megszünteti rabságukat, hanem ugyancsak drága árt szabott ennek. A medvék börüikkel fizetik meg szabadságukat, a mi bizony nem kellemes dolog még a medvének sem. Különben bizony ideje volt, hogy a csavargó oláhokat megrendszabályozták.

Afrikai hőség Európában. Kiálthatatlan a hőség néhány nap óta. Ennek valahogy az a legvalószínűbb oka, hogy Phoebus kocsis becsipett és széles jökedvényen errébb rugta a egyenlítőt. A hőségnek különben is a korszakos szoktak legjobban örülni, mert olyankor kelnek leginkább a jeges sörök és spriccek. De most a jég is elveszti üdös hatását. megaszalódik mielőtt hűsithetne. Valóban ilyen hőségre nincsen példa hazánk történetében, pedig a magyarnak vajmi gyakran melege volt már. Nem csoda tehát, hogy akadnak emberek, a kik kétségbeesésükben irylik Andrért. A mi viszont nem zárja ki azt, hogy a derék svéd, ha még él, ne irygeljen bennünket. Amátor meg lehet, hogy az idej hőségtől még az északi sark jege és hómezői is elolvadnak s Kohn Mórunk egyszer csak megérkezik valami meleg áramlattal.

Végtárgyalások. A székesfejérvári kir. törvényeszkénl szeptember hóban a következő bünügyi végtárgyalások fognak megtartatni: 3-án: Tillik József rág. véts. Lederhaus Jakab s trsa zsar. véts. kísér. Takács István s trsai s. t. sért. bün. 6-án: Forgács Fehér István köz. ok. ham. bün. Schwarz Mária csal. bün. Vas István és trsa s. t. s. bün. 7-én: Bárányos Ferenc org. bün. Petöcz István gyujt. bün. kísér. Keresztes Mihály hatós. el. erősz. bün. Nagy Pál s trsa hatós. el. erősz. bün. 10-én: Nagy Józsefné lop. bün. Csurgai Horváth Mihály és trsa lop. véts. Csernya Józsefné lop. bün. Rieger Gyula erősz. nem. köz. bün. kis.

13-án: idb. Bisztritz Mátvás s trsai s. t. s. bün. 14-én: özv. ifj. Marton Józsefné s trsai rág. véts. Tóth János hat. elleni erősz. bün. 17-én: Kovács Jámber István s trsai org. bün. Gáti Ferenc lop. bün. ifj. Denke János s. t. sért. bün. 21-én: Fülöp János s trsai s. t. s. bün. Rajkó Vincez s trsai bamis vád. bün. 24-én: Stadler Mihály lop. bün. Elek János s. t. s. véts. Kovács János s trsai rág. véts. 27-én: Henn József gyujt bün. Bartsch Vilmos Rudolf lop. bün. 28-án: Müller (Molnár) Ede ok. ham. véts. Lendvai György s. t. sért. bün. Fink Antal és trsa emberölés véts.

— Aki jól akar vásárolni divat, vászon és fehérnemű árut, az teljes bizalommal menjen **STEININGER SÁNDOR** Székesfejérvárott Nádor-utca 19. szám (tejes-köz sarkán) levő üzletébe. Ott elismert szolid, jutányos áron beszerezheti szükségleteit. — Különben a jövő számban közzlendő hirdetésre előre is felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét.

— Jó házból való fiuk tanulól felvételnk, Szammer Imre könyvnyomdájában.

— Egy csinos ház vegyeskereskedéssel együtt jutányos áron eladó. Értekezhetni a szerkesztőségben.

K Ü L Ö N F É L E .

[Hol vannak a legudvariasabb szerkesztők ?
A szerkesztők, tudvalevő dolog, mindenütt igen udvarias emberek, de két-ékvül a legudvariasabbak a kínaiak. Nálunk azt írják a szerkesztők, hogy kéziratokat nem adnak vissza, a használhatlanok pedig a szerkesztőségben visszavehetők. Chinában azonban ily és hasonló levelek kísértében szokták visszaküldeni: A napnak és holnak fontosabb testvére: ime a te szolgád lábaidnál fekszik. Lábad alatt esőköm a földet és kegyelmedből engedélyt kérek arra, hogy élhessek és szöhszak. A te tisztelt kéziratod oly kegyes volt, hogy nekem árasztotta fölséges tekintetének világosságát. Elragadtatással futottuk át. Öseim porladozó csontjaira mondom, oly lelkesedést nem láttam, oly fenséges gondolatokat még nem hallottam. Félelemmel és borzalommal küldöm vissza. Ha a kincset amelyet nekem küldtél, lenyomtatnám, a császár megparanásolná, hogy az zsinórmértékül szolgáljon, és hogy ezentul semmit sem szabad nyomtatni, ami ahhoz nem hasonló. Iradalmi ismereteim mellett pedig tudom, hogy lagalább tízezer évig eltartana, míg valaki ahhoz hasonlót írna és azért a kéziratot visszaküldöm. Százczerszer kérek bocsánatot. Ime fejem lábaidnál fekszik. Tégy vele kedved szerint. Szolgádnak szolgálja: a szerkesztő. — No ez már az udvariaságnak netovábbja! Mi pedig beismerjük, hogy ennyire még sem vagyunk alázasok.

[Rabszolgából milliósom. Elegáns palatya gyönyörű árnyas kert közepén, nagykiterjedésű angol parkkal Guatemala középamerikai város közelében, ez képezi a lakását egy négernek, ki az újvilág aranykirályai között előkelő helyet foglal el. Mintegy 50 évvel ezelőtt született Juan Knight, mint egy néger rabszolgán gyermeke. Anyja korán elhalt és az ültetvényes, ki jölelkü művelt enlber volt, megszánta az árva maradt fekete gyereket, házához vette és gyermekeivel együtt neveltette. Alig töltötte be Juan 16-ik évét, a midőn jó ura meghalt, és ő, pártfogó híján, egy alabamai ültetvényes kezébe került. Itt érte őt a rabszolgaság megszüntetését czélzó törvény, mire Juan New-Orleansba ment kikötői munkásnak. Itt szorgalmával és ügyességével annyira meggyerte feljebbvalója bizalmát, hogy Yucatánba küldte avval a felelősségterhes megbízással, hogy ott a termények hajóra rakásánál felügyeljen. A jó nevelésben részesült okos néger legény csakhamar belátta, hogy a vállalatot sokkal jövedelmezőbb lehetne tenni. Mianlatott tett tehát a kormánynak, hogy a forgalmat évenkénti 2 millió dollárnyira emeli, ha ezért 50.000 hold földet juttatnak neki jutalom gyanánt. A kormány elfogadta a mérész ajánlatot és juon bevalítottya tervét, melynek jutalmául megkapta az 50.000 holdnyi területet, mely egy ugyanakkor csupa üserdő és vadon volt, de melyet ő csakhamar nagy erölyvel és ritka éleslátással virágzó ültetvényre varázolt. Az élelmes néger azonban még ezzel nem elégedett

meg, hanem előnyös szerződések és szabadalmak útján gyarapította vagyonát úgy, hogy öt év múlva ő lett a leggazdagabb és a leg tisztelthebb ültetvényes Guatemalában. Birtokai ma már több száz mérföldet tesznek ki. Kivé- és dohányültetvényeinek se vége se hossza, mahagoni erdei kincseket érnek. E mellett birtokán mindenütt jólét uralkodik, cselédei és alkalmazottai egyaránt magasztalják földesuruk nagylelkűségét. De legszebb vonása az egykori rab-szolgafülnak mindenesetre az, hogy egykori gazdájának fiát, kivel együtt nevelkedett és ki időközben szegény sorsra jutott, magához vette és jószágigazgatójává tette annak édesanyjának pedig ki a városban lakik, magas járadékot juttat, melyből az özvegy-asszony kényelmesen megélethet. Szép és ritka példája ez az emberi háladatosságának, melyből sok fehér ember tanulhatna.

□ Az inségre jutott mezei munkások segélyezése. Az inségre jutott mezei munkások segélyezése ügyében a földmivelési minisztérium által fogantatott intézkedésekről még a következőket közölhetjük: A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett Békés- és Csongrádmegyék főispánjaihoz, melyben tudatja, hogy több nagyobb állami munkálatnál, de magán vállalatnál is munkákra van szükség, a hol az aratásból kimaradt munkások kenyerüket megkereshetik. A komáromi folyam-méretűség 170 munkást keres 90 kr. napibér mellett vagy három havi időtartamra. — A sátoralja-új helyi folyam-méretűség 1 frt napszámmal ötöd-fél hónapig alkalmazhat kétszáz kubikus munkást. A középtiszai ármentesítő-társulatnál 500 munkás 85 kr napszám mellett három hónapig találhat alkalmazást.

□ Érintkezés — a tehennel. Knigga híres könyvében formulazza az emberekkel való érintkezés törvényeit, — egy újabb német tudós megírta most, hogy miként kell érintkezni — a tehennel. Aki ugyanis azt hiszi, hogy a tehennel mindenki elboldogul, nagyon téved és bizonyára fogalma sincs róla, hogy milyen művészet — a fejés. E tekintetben az új Knigga a következőket mondja: Fejés előtt a tehenet barátságos hangulatba kell hozni, a mit berzáló szavakkal és okserű simogatással lehet elérni. A fejés alatt a tehen «nyugalom akar». Nem való tehát a hangos beszéd és lármá «kellemes, felvidámító dalnak azonban nagyon jó hatása lehet.

NYILT-TÉR. OLCSÓ PENZI!

Törlesztéses jelzálog kölcsön

1000 frittól felfelé

4 $\frac{1}{2}$ % kamat mellett
kapható

FÖLDEKRE + + +

és

+ + + + székesfehérvári

HÁZAKRA is. + + +

A kölcsön összeg kifizetése nem jelzálog papirokban, hanem

készpénzben

történik.

Fenntartásuknál fennálló tartozások konvertáltaknak.

Érdekelteknek bővebb felvilágosítást nyújt

Németh Ödön

az „Unio Catholica” főfelügyelője,

Székesfehérvár, Szent-István-utca 3. szám.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, hogy az elismert kitünő minőségű

tatai kőszén

kizárólagos eladási ügynökségét a helybeli piac részére átvettem, s megbízottam **Vajda Ármán úr** szívesen szolgál bővebb felvilágosítással, ngyszintén próbamegrendeléseket helybeli raktárból pontosan eszközöl. Tisztelettel

Weisz Fózsef.

Megrendelési iroda: Szarka-utca 4. szám.

* E rovatban közöltéért felelőséget nem vállal a szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG.

Püspök a szövetkezetekről.

Közgazdasági helyzetünkre jellemző *Szre-csányi Pál* székesi püspök körlevelé, melyet sokaknak okulására, — mintán részletes felvilágosítást nyújt a szövetkezetek szervezéséről — az alábbiakban egész terjedelmében közlünk.

A körlevél így hangzik:

Egyházmegyénk területén a hozzám beérkezett jelentések szerint tisztelendő lelkésztársaim buzgó közreműködésével 25 községben működnek már fogyasztási- és részben hitel-szövetkezetek.

A mint egyrészt örömmel látom, hogy az ily szövetkezetek helyes szervezése és vezetésével összekötött nagy nehézségek fűtiszte- lendő lelkésztársaimat nem riasztják vissza a keresztény felebaráti szeretet e hatályos eszközének buzgó felkarolásától, úgy másrészt nem tagadhatom, hogy sokszor aggodalommal gondolok a súlyos felelősségre, melyet ezzel magukra vállalnak. A szövetkezetek ügyvitele ugyanis nem csekély szakismeretet, gyakorlati jártasságot, sok időt és utánjárást igényel. De a lelkipásztor ügykörével egyáltalán nem tartom meggyezhetőnek, hogy ő maga kezelje a szövetkezet pénztárát. Legfőbb gondját tehát arra kell fordítania, hogy a pénztár és az áruaktár kezelői erkölcsileg teljesen megbízható emberek legyenek s kellő anyagi biztosítékot is nyújtsanak, az igazgatóság és felügyelő bizottság pedig a község legértelmesebb, anyagilag független, tiszteletreméltó tagjaiból alakuljon meg. Emellett távol kell tartania a szövetkezettől egyrészt a tulságos nyereszkesedési vágyat, másrészt a fajgyűlöletet s kizárólagos pártpolitikai szellemet, nem tévesztvén soha szem elől, hogy a szövetkezet céljait ellenkező, azoktól eltérő idegen célok szolgálata előbb-utóbb váltsága sodorná a szövetkezetet, melynek kimaradhatatlan visszahatását első sorban a lelkész érezné meg; ellenkezőleg pedig a jól szervezett s egészséges gazdasági elvek szerint működő szövetkezet idővel a lelkipásztori hivatás köréhez tartozó magasabb erkölcsi célok elérésének is mindenesetre egyik hatályos tényezője lehet.

A szövetkezetek sikeres működésének előmozdítása s a lelkésztársaimra nehezedő felelősség megkönnyebbítése leginkább a szövetkezetek országos kötelékének oly intézményétől várható, mely azok közös központját képezve, lehetővé tenné, hogy árniak jó minőségben, a közvetítők drága szolgáltatásának igénybevétele nélkül, a legelső forrásokból szerezhessék be, s e mellett tanácsaival s az egész ügyvitelre kiterjedő szakkerü és rendszeres ellenőrzés gyakorlásával a szövetkezetek egészséges működését biztosítsa, s a hibáknak és visszaéléseknek mindenkor elejét vehetné.

A szövetkezeti ügy körül elévülhetetlen érdemeket szerzett gróf Károlyi Sándor úr ó nagyméltósága fáradságtalan tevékenységének köszönhető, hogy a szövetkezetek ez országos kötelékének intézménye létrejött és működését már megkezdte. Ez a Magyar Gazda-Szövetség Hangya című fogyasztási és értékesítő szövetkezte. Központi irodája Budapest, IV. kerület, Zöldfa-utca 10. sz. a. van. A gróf ur velem együtt igen kívánatosnak tartja, hogy az egyházmegyének területén működő s általa is figyelemmel kísért szövetkezetek a Hangyával összeköttetésbe hozassanak. E cél elérésére kész-ségesen felajánlotta a Hangya közreműködését, mely ajánlatot én annál nagyobb köszönettel fogadtam, minél melegebben óhajtottam mindég a szövetkezetek ily kötelékének létrejöttét. Meg vagyok róla győződve, hogy tisztelendő lelkésztársaim is rokonszenves érdeklődéssel kívánnak az eszmével foglalkozni s valóítására, saját érdekében is, legjobb akaratukal közre fognak működni. Ennek lehetővé tétel végett a Hangya alapszabályainak, továbbá a kötelékéhez tartozó szövetkezetek alakítása és vezetésére általa kiadott utasításnak s végre az így alakított szövetkezetek alapszabályainak egy-egy példányát ide zárva, bízalommal felhívom tisztelendő lelkésztársaimat, hogy e kiadványok áttekintése után a Hangya kötelékébe való belépés feltételei s módzatai iránt megállapodásra jutni igyekezzenek.

Mivel pedig egyrésztől kívánatos, hogy tisztelendő lelkésztársaim eljárása egyöntetű legyen, másrésztől pedig remélhető, hogy a csatlakozás előnye s a kivitel módzatai és feltételei, a netaláni nehézségek vagy ellenvetések latravezetésével, személyes érintkezés és szóbeli tárgyalások útján könnyebben jlesznek tisztába hozhatók, azért legzélszerűbbnek tartanám, ha tisztelendő lelkésztársaim valamely közösen megállapítandó napon összejönnének, s összejövetelük napját és helyét a Hangya központi irodájának eleve tudomására hoznak. Oly kérelemmel, hogy a Hangya megbizottja a kitért napon s helyen körükben megjelenni sziveskedjék. A Hangya a legnagyobb készséggel fog a felkérésnek megfelelni. — Azt hiszem, hogy a lptó- és árvegyei szövetkezetek képviselőinek legzélszerűbb lenne. Rózsahegyen összejönniük. A székesmegyei három szövetkezet tekintettel a távolságra, talán közös képviselőt küldhetne a Rózsahegyre.

Nagy megnyugtatómra szolgálna, ha tisztelendő lelkésztársaimnak a szövetkezeti ügy felvirágoztatására irányuló buzgó érdeklődése lehetővé tenné, hogy az óhajtam szerint késedelem nélkül megindítandó tárgyalás mielőbb kedvező eredményre vezessen.

Kelt Szavnikárban, 1898. aug. 16-án.

Szre-csányi Pál püspök.

* A jégkárosultak segélyezése. Minthogy a f. év június hó utolsó napjaiban bekövetkezett rendkívüli jégverések az ország némely vidékén, főleg pedig a Dunántul oly kárt okoztak, hogy a lakosság egy részének a szükséges vetőmag sem áll rendelkezésére, a földmivelési miniszter intézkedett, hogy az állami gazdaságok terméskészleteiből a szükséges vetőmag a káro-ult gazdáknak közvetlenül eladassék, illetve azon kiszagdáknak, kik az okvetlenül szükséges vetőmagot beszerezni képtelenek, előlegeztessék. A kereskedelmi miniszter pedig elrendelte, hogy ezen földmivelési minisztérium által kiállítandó, a küldemény rendeltetését bizonyító igazolványok kíséretével feladandó szállitmányok f. évi november hó végeig a m. kir. államasutakon önköltségen, a dunántuli és a győr-veszprém-dombovári helyiérdekű vasutakon pedig, melyekre nézve a m. kir. állam vasutak díj szabási joggal bírnak, mintegy 50 százalékkal mérsékelt díjtételek mellett szállitassanak. — Együttal felhívta a kereskedelmi miniszter a többi önálló üzemmel bíró vasutakat hasonló mérséklés engedélyezésére, a

m. kir. államasutak-igazgatósága pedig a miniszter rendeletére az üzemükben levő Duna-jobbparti díjszabási joggal bíró összes helyi-érdekű vasutakat kereste meg hasonló eljárás céljából.

* „Star“ életbiztosító-társaság London.

A magyarországi képviselőség üzlete teljesen kiélegítően fejlődik és az 1897-ik évre 18615 korona 04 fillér tiszta nyereséget mutat fel. A társaság 1897. évi összes üzletére vonatkozólag következő adatokat emelhetjük ki: Az 1897-ik évben 0315 biztosítási ajánlat 52,740.812 korona összegről, melyekről 1,753,038 korona bevételzetet első évi díj fejében. Azonnal kezdődő 15,272 korona életjáradékért 187,280 korona bevételzetet. Az érvényben levő biztosítások összege 415,515.300 koronára rug. A mérleg-számla a következő adatokat tünteti fel: Vagyon: Jelzálogok 10,020,675, kölcsönök kötvényekre 0,804,704, állampapírok, elsőbbségek és részvények 70,557,308, biztosítékok 1,047,588, ingatlanok 4,012,701, telekjáradékok 1,953,040, kölcsönök életjáradékokra 788,002, künnlevő kamatok 114,525, összegyűjtött kamatok 1,440,057, künnlevő díjkövetelések 5,108,800, készpénzben bankoknál 1,257,418, pénztári készlet 6,208, összesen 110,735,000 korona. Teher: Befizetett részvénytőke 125,000, biztosítási és életjáradéki alap 100,304,018, elismert de még ki nem fizetett kkvételesek 1,210,078, összesen 110,735,000 korona. A nyereség- és veszteség-számla adatai. Bevétel: Biztosítási alap az év elején 101,993,407; díj bevétel 13,582,547, bevétel életjáradékokért 187,280, kamatok és osztalékok 3,952,040, illetékek 8241, összesen 110,724,182. korona. Kiadások: Esedékes kötvényekért 0,712,653, visszaváltások 500,805, életjáradékok 588,508, jutalékok 1,449,478, igazgatósági és kezelési költségek 073,031, orvosi tiszteletdíjak 132,375, jövedelmi adó 177,893, készpénz-osztalékok a részvényeseknek 6250, díjlevonások osztalék fejében 108,513, biztosítási alap 1897. végén 109,510,018. összesen 119,724.182 korona.

Piaczi árak.

Székesfejérvár, 1898. augusztus 27-én.

Buza	8-50—8-80
Rozs	6-50—6-70
Árpa	6—6-70
Zab	5-70—6—
Kukoricza	6-40—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. B. H-n. Számrpróbálgatásnak mindenestre biztató ez a költemény. Hosszu idő óta ön az első vicinális verselő, akitől nem sajnáljuk a nyomdafestéket. Már nagyon hálátlan dolog az sibolyaültetés, különösen annak, a ki erős sikerekre vágyik, de a ki beéri annyival, hogy a maga gyönyörűségére mondja el dalait, annak egy elismerő szó is elég jutalom így a szűkebb nyilvánosság előtt. Daloljon csak tovább, de mindig őszintén, mindig a szívéből.

B. S. Pázmánd. Csendes eső hullás a napégette rétre. Csak éppen több a semminél. Miért a nagy némaság? Hát csakugyan semmi, semmi a mi vigasztal?

G. K. Budapest. A kiadóhivatal részletes felvilágosítása keresztes levelet. Azt hisztük most már értük.

Kohn Mór Külső-Grönland. Valóban ideje volt, hogy életjelt adjon magáról. Már készültünk megírni a nekrológiát. Kudarczához fogadja őszinte részvétünket; abból azt a vigasztalást merítheti, hogy újabb kivonulását a legteljesebb siker fogja koronázni. Kiválóan érdekesnek találjuk, hogy viharos kalandjai közepett sem feledkezik meg az üzletről, ámde legnagyobb sajnálatunkra kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a fagyuból előállított vaj jelenlegi piaci árával nem szolgálhatunk, mivel itt olyasmit a piacon egyáltalában nem árulnak. Polczér Péter azonnal elkoboztatná, vagy ha ő nem, a városi főorvos mindenestre. A hőkére vonatkozólag a vasuti állomásfőnökkel a tárgyalások rendes mederben folynak,

eredményről azonban még nem referálhatunk. Legújabb küldeményét czenell a köz-kíváncsiság elé vetjük:

Restellem a dolgot, de azért elmondom,
Hogy és miképp esett utóbbi kalandom.
Akadoz a nyelvem, azaz hogy a tollam —
Biz' én André helyett „csizmiadiát fogtam“.

A mint betettem a kunyhóba a lábam.
A meglepetéstől majdnem kővé váltam.
Az egyik sarokban valaki didergett.
Mégismertem benne a szegény Goldberget.

Mikor még nem voltam ily keserves bajban,
Együtt utaztunk fagyvuban és vajban.
Ámde a szerencse neki nem kedvezett.
S egyszer egy szép napon nyoma is elveszett.

Később könyvelő lett egy szálmagyvárbán,
Majd többen is látták lenni Ós-Budavárbán.
Alvó fakir volt ott, de ez lett a veszte.
Mert — úgy mondják — egy ur rúttal leleplezte.

Kalafos ember volt az én jó barátom.
De azt még se hittem, hogy itten találom.
S a hogy készen voltam a csodálkozással,
Igy szólottam hozzá mély megindulással:

„Mi szél hozott ide téged Goldberg Lehel
Hol az ember ilyen hideg kődöt lehel?
De a kíváncsiság legfőképpen éget:
Szólj kedves Lehelkém, láttad a novvéget?„

A mire így felelt a hajdani török:
„Nem halod Mörickkám, a csontom mint zörög?
Ugy éljen a fejem (Allah védjé, ójja!)
Én vagyok Andrének eszimatizálója.

A nagy tudományszomj kergetett engemet,
(A mért föláldoznám utolsó ingemet)
Hogy szolgálatomat Andrének kínáljam,
Oh de már azóta mennyi kint kiálltam!“

„Szólj hol van hát André, hol akadoz rája?
Hol van a luftballon, meg a többi társa?
Talán meg is haltak, avagy még mind épek?
Szólj, vagy én itt rögtön a nyakadra lépek!„

Erre a fakirban megmozdult a lélek.
„Jaj, ne bánts Mörickkám, mindent elbeszél!
Hiszen kedves gazdám ép azért szalajta,
Hogy valakit hozzak segíteni rajta.

A ballon befagyott ezéltől négy héttel.
Azóta alig volt számban egy kis étel.
Két magas jéghegy közt lógnak a tudósok.
Mindenből kifogytak, csupán csak a hó sok.

Az én hivatalom csupán titulus már,
Mivel egy szálláng elfogyott a hus már.
Még galambjainkat egy láb megöltük.
Még a csizmiainkat is felfrűstököltük.

S mivel nem akarnak ott elveszni éhen.
Leeresztettek egy megmaradt kötélén.
A melyet azután rögtön meg is ettek.
Igy jól is laktak, mert kevesebben lettek.“

„Ha így áll a dolog — szóltam — akkorgyerünk,
Pecsenyét majd szerzünk van elég fegyverünk.
Hanem most mielőbb keressük fel őket.
S ha lehet mentjük meg a bús szenvedőket.“

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejérvár, Nádor-utca 4., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Mindenemű fürdőcikk: FÜRDŐ-KÖPENY, — CZIPŐ, — KALAP
stb. dús választékban.

SZALLAG-, CSIPKE-, BÁRSONY- és ZSINOR-DISZEKET

Valódi francia kézimunka és kötő anyagok, felülmulthatatlan
francia szabásu mellfűzőit. Színtartó angol batiszt zsebkendő tuc. 1 frt. (alkalmi vétel.)

Nagy választék

minden izlésnek megfelelő divatu angol napernyők és antucásban.

FÉRFI ING, GALLÉR és NYAKKENDŐK

a legdivatosabb és legjobb kivitelben nagy választék.

Szappan, illatszer, erszények, szivar és szivarka táskák stb. kivitelben.

ANGOL LINOLEUM és VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZABOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel Ullmann és Weisz.

BUTOR ÜZLET ÁTHELYEZÉS!!

Alulírott tisztelettel értesíti a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy eddig
(BUZAPIACZ) SIMOR-UTCZÁBAN LEVŐ

Butorraktáromat

augusztus 1-től kezdve ismét a

Sas-utczába, a („Fekete Sas“sal szemben)

helyeztem át, hol dús választékban mindenemű szalosz, kárpitos és esztergályos butorokat, ugy-
szintén tükröket, képeket, madraczokat, Thonet-féle hajlított székeket és egyéb butortárgyakat
szabályos, szilárd és izlésteljes kivitelben, jótállás mellett rendkívül jutányos árakban kaphatók;
nemkülönbön vállalkozom e szakmába vágó bármelyemű új vagy átalakítási és javítási munkákra,
helyben úgy mint vidéken, lehetőleg legjutányosabb árak mellett.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses pártfogásáért eszedezve

Kiváló tisztelettel **ID. FÜSTÉR IMRE**
butorgyáros és kárpitos mester Sz.-Fejérvár.

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS
asztalos és kárpitos butorraktára,
SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM,
(a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt **háló-, ebédlő és szalon szoba butorok**, továbbá

diványok s ottományok

mindenfle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nádszékek, függönytartók, matraczok, lószőr és tengerifüvel tömve a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű **asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legújabb divat szerint.** Ugyszinte ruganyos matraczok és roletták készítését

a legjutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

Látta
ön már a magyar
FLIEGENDE BLÄTTERT
a
„Pillangó“
című
lapot? ?
Minden
kávéházban,
kasinóban,
vendéglőben
megtekinthető.
Mutatványt ingyen küld a kiadóhivatal
Budapest,
VI., Teréz-körút 35.
Előfizetési ára:
3 hónapra 1 frt.

Hirdetések
felvétetnek kiadóhivatalunkban
jutányos áron.

Ajánljuk a római katolikus egyéneknek
AZ
„UNIO CATHOLICA“
biztosítási szövetkezet
TÜZ ÉS JÉGKÁROK ELLENI BIZTOSÍTÁSNÁL.
Olcsó díjak! ————— Jó feltételek!
CSAK RÓMAI KATHOLIKUSOK * * * * *
* * * * * BIZTOSÍTÁSA FOGADTATIK EL.
Az „UNIO CATHOLICA“ dunántuli felügyelőségének vezetője
NÉMETH ÖDÖN főfelügyelő.
BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZOLGÁL A SZERKESZTŐSÉG.

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és szőnyeg-üzletében
Székesfejérvár, (Pollák czipésszel szemben)

a őszi idényre a legdivatosabb női szövetek, női és gyermek felöltők megérkeztek és azok meglepő olcsó árakért adatnak el.

Vászonneműekben szintén nagy választék.

1 vég vas vászon 30 rőfös kitünő minőség ezelőtt	7 frt 50 kr	most 4 frt — kr.
1 „ kanavász 30 „ „ „ „	7 frt 50 kr	most 3 frt 80 kr.
1 „ Rumburgi 50 „ „ „ „	25 frt — kr	most 8 frt 50 kr.

Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását, az elismert szolid és jutányos kiszolgálásról már előre is biztosíthatom.

Tisztelettel
STEININGER SÁNDOR.

Nyomatott Számmar Imrénél, Székesfejérvárott.